

การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

**The Development on Cooperative Educational Management Model
of the Faculty of Business Administration and Accountancy
in Sisaket Rajabhat University**

ศิริกมล ประภาสพงษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

Sirikamol Prapatpong

Sisaket Rajabhat University, Thailand

E-mail : Sirikamol.p@sskru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 2) นำเสนอรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเก็บข้อมูลเชิงลึกด้วยแบบสัมภาษณ์จากกลุ่มเป้าหมาย 20 คน และสนทนากลุ่มย่อย 10 คน วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการจัดการสหกิจศึกษา มีการจัดการสหกิจศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการจัดการหลักสูตรสหกิจศึกษา (2) ด้านการจัดการหน่วยงานสหกิจศึกษาและการบริหารงาน (3) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ควรมีการเตรียมความพร้อมนักศึกษา และควรจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา (4) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

2) รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ประกอบด้วย (1) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ควรมีการเตรียมความพร้อมนักศึกษา มีการจัดหางาน มีการคัดเลือกเข้าปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษา การจัดสวัสดิการแก่นักศึกษา และการวัดประเมินผล (2) ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา ควรจัดรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นกลุ่มวิชาเลือกเอก (3) ด้านการจัดหน่วยสหกิจศึกษา ควรมีการจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาเป็นหน่วยงานของระดับคณะฯ และจัดทำ/ทบทวนแผนปฏิบัติงานประจำปี (4) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ควรจัดการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นิทรรศการแสดงผลงานสหกิจ

* วันที่รับบทความ: 1 มีนาคม 2565; วันที่แก้ไขบทความ: 15 มีนาคม 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 16 มีนาคม 2565

ศึกษา จัดกิจกรรมศิษย์เก่า จัดบริการเติมเต็มความรู้ทางวิชาการวิชาชีพและทักษะที่จำเป็น ร่วมกับสถานประกอบการ

คำสำคัญ: พัฒนารูปแบบสหกิจศึกษา; การจัดการสหกิจศึกษา; ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

Abstracts

The objectives of this research were: (1) 1) To study the state of cooperative management of the Faculty of Business Administration and Accounting, Sisaket Rajabhat University (2) present a model of cooperative education management of the Faculty of Business Administration and Accounting Sisaket Rajabhat University.

A result of this study was found in the following aspects.

1) Cooperative Education Management Conditions There are cooperative education management divided into 4 areas: (1) cooperative education curriculum management (2) cooperative education agency management and administration (3) organizing activities related to the operation cooperative education Students should be prepared and should provide courses to prepare for co-operative education; (4) other service arrangements. continuation from cooperative education.

2) The model of cooperative education management consists of (1) activities related to cooperative education operations. Students should be prepared job recruitment have been selected to work consulting Providing welfare to students and evaluation (2) in the aspect of cooperative education curriculum Co-operative education courses should be organized as elective subject groups. (3) in the arrangement of cooperative education units The cooperative education center should be established as a central unit at the faculty level. and prepare/review the annual action plan. (4) other service arrangements. continuation from cooperative education should organize seminars to exchange experiences, exhibitions, show cooperative education organize alumni activities Providing services to complement the necessary academic knowledge and skills together with the establishment.

Keywords: Develop a Cooperative Education Model; Manage Cooperative Education; Work Cooperative Education

บทนำ

ด้วยปัจจุบัน ตลาดแรงงานในภาคธุรกิจมีการแข่งขันกันค่อนข้างสูง ลักษณะของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานต้องการจึงเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ คุณลักษณะของบัณฑิตต้องสอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของงาน พร้อมทั้งจะทำงานได้ในสภาพของการเปลี่ยนแปลง โดยมีความรู้พื้นฐานที่ครบถ้วน รอบด้าน เพียงพอและนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง ซึ่งสถานประกอบการส่วนมากยังเห็นว่าบัณฑิตที่สถาบันอุดมศึกษาผลิตนั้นยังไม่สามารถปรับตัวและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานประกอบการ ดังนั้น การนำวิชาสหกิจศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสหกิจศึกษาเป็นระบบการศึกษาที่เน้นประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานจริงในองค์กรของผู้ใช้บัณฑิต (Work based Learning) ที่ปฏิบัติ

อย่างเป็นระบบก่อนสำเร็จการศึกษา (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2558 :) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการระหว่างการเรียนรู้การสอนกับการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้บัณฑิตเกิดสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งทักษะการทำงานที่สำคัญของนักศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถดำรงชีวิตและยืนหยัดในโลกอนาคตได้อย่างมีความสุขทั้งด้านการดำเนินชีวิตและด้านหน้าที่ การงาน สามารถปรับตัวให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในศตวรรษนี้ (เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช และ คณะ, 2559 : 208-222)

ดังนั้นประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อให้การดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีประสิทธิภาพทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานกับนักศึกษา สถานประกอบการทำให้การดำเนินงานสหกิจศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่ พัฒนารูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ให้มีความชัดเจนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ วิชาชีพ และตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและของ ประเทศซึ่งถือเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัย ราชภัฏศรีสะเกษ
2. เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัย ราชภัฏศรีสะเกษ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) รายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานสหกิจศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงที่ ดำเนินงานร่วมกับคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ และสถานประกอบการที่เข้าร่วมสหกิจศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 100 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จาก ตัวแทนผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สถานประกอบการที่เข้าร่วมสหกิจศึกษา จำนวน 20 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สถานประกอบการที่เข้าร่วมสหกิจศึกษา จำนวน 20 คน

1.4 กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ประธานสาขาวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สถานประกอบการเข้าร่วมสหกิจศึกษา

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการ คือ **ลักษณะของเครื่องมือ 1. แบบสอบถาม** มีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ **2. แบบสัมภาษณ์** มีลักษณะปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ **ตอนที่ 2** ข้อมูลสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษไปยังกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน 2. ผู้การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ผู้ศึกษาได้เตรียมความพร้อมในการเข้าไปสัมภาษณ์แบบถึงตัว เป็นการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการก่อนถึงแนวคิดในการสอบถามด้านการจัดการหลักสูตรสหกิจศึกษา ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา โดยใช้เครื่องมือประกอบการสัมภาษณ์ การประชุมสนทนากลุ่มย่อย ได้แก่ การจดบันทึก การบันทึกเสียง และการบันทึกภาพ 3. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างและการใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

3.2 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการศึกษาวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน 2.ทำการแจกแบบสอบถาม โดยการแจกจ่าย

และเก็บคืนแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 3. ทำการเก็บแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างทำการตอบเรียบร้อยแล้ว 4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์ แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.3 การจัดประชุมสนทนากลุ่มย่อย โดยเก็บข้อมูลการแลกเปลี่ยนประเด็นการพัฒนา รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ได้แก่ การจัดบันทึก บันทึกเสียง และการบันทึกภาพ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

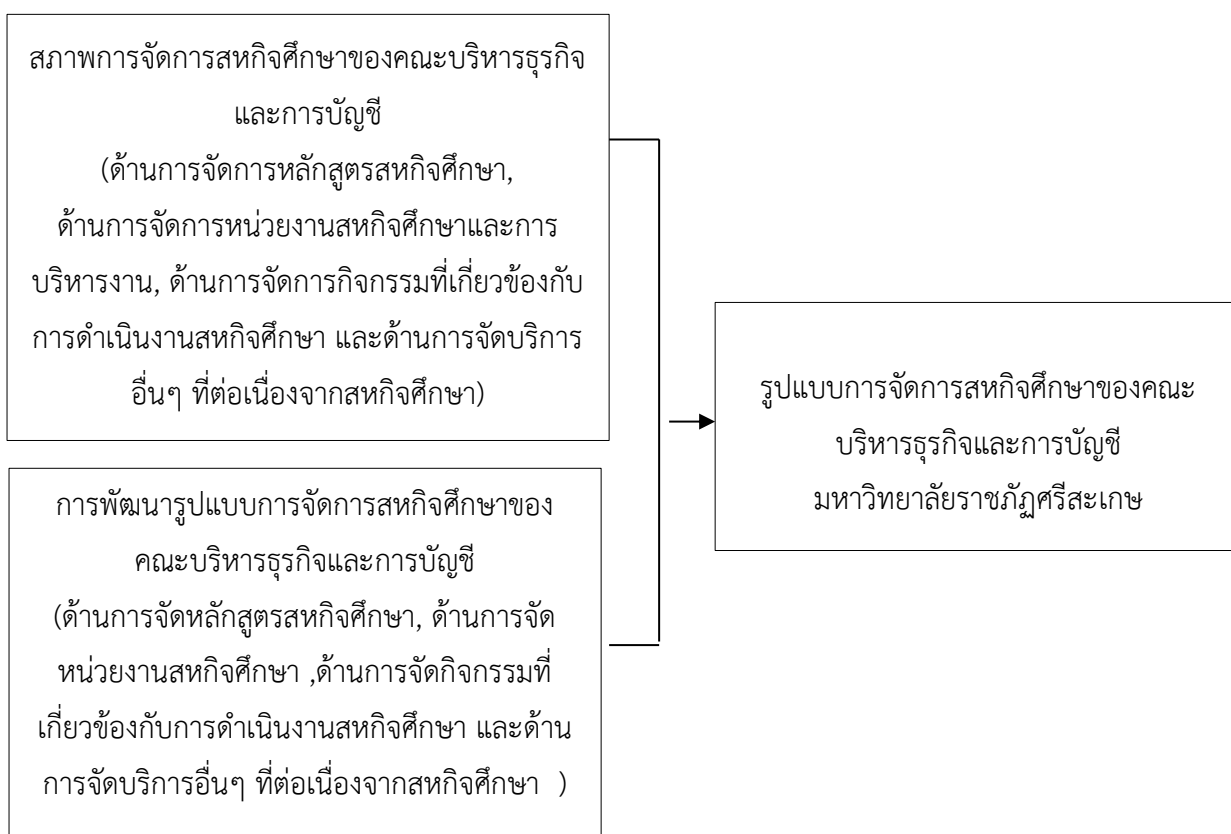
การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) และประมวลผลเข้าด้วยกัน รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมของสภาพการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์แบบสอบถามการพัฒนา รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของอัจฉราพร โชติพลฤกษ์ (2555 : 71) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านการจัดการหลักสูตรสหกิจศึกษา พบว่า คณะมีการกำหนดรายวิชาเตรียมสหกิจ ในภาคเรียน 1 จำนวน 1 หน่วยกิต(100 ชั่วโมง) ระยะเวลาการเก็บชั่วโมง 30 ชั่วโมง และสหกิจศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 จำนวน 6 หน่วยกิต (600 ชั่วโมง) รวมจำนวนหน่วยกิตทั้งหมด 700 ชั่วโมง ของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 ระยะเวลาการปฏิบัติงาน 4 เดือน ทั้งนี้คณะยังได้มีการทำหลัก WIL 100 % คือหลักสูตรการจัดการ

ธุรกิจการค้าสมัยใหม่ จำนวน 1 หลักสูตร ที่ทำข้อตกลงร่วมกับบริษัทซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน) โดยคณะมีนโยบายผลักดันให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาสหกิจศึกษา อย่างน้อยร้อยละ 5% ของยอดนักศึกษาในแต่ละชั้นปี

1.2 ด้านการจัดการหน่วยงานสหกิจศึกษาและการบริหารงาน พบว่า คณะมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษาระดับคณะ เพื่อทำการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจของคณะ สาขาวิชา กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินงานโดยมีคณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าศูนย์ฝึกประสบการณ์และสหกิจศึกษาและเจ้าหน้าที่สนับสนุนคอยขับเคลื่อนงานและมีคณาจารย์ในสาขาทุกสาขาเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน ในการดำเนินงานได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์ทุกท่านในคณะและผู้บริหารมีนโยบายให้อาจารย์ทุกคนเข้าอบรมหลักสูตรคณาจารย์นิเทศสหกิจศึกษา ทุกคน คณะกรรมการดำเนินงานสหกิจศึกษาจะมีหน้าที่พัฒนาส่งเสริม นักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจ และประสาน จัดหาสถานประกอบการ อาจารย์คณะกรรมการในสาขาจะมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และคอยแจ้งประชาสัมพันธ์ข่าวสารกับทางคณะ อีกทั้งยังจัดหาสถานประกอบการให้กับคณะกรรมการดำเนินงานดังนั้นคณะบริหารธุรกิจมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นต้นแบบให้กับคณะอื่นๆ โดยมีคณะต่างๆเข้ามาศึกษาดูงานการบริหารจัดการสหกิจศึกษาเป็นระยะ รวมถึงงานส่งเสริมวิชาการระดับสถาบันที่เข้ามาเรียนรู้แลกเปลี่ยนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะและได้ถอดองค์ความรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่คณะต่างๆและมหาวิทยาลัยใกล้เคียง

1.3 ด้านการจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา พบว่า คณะมีการดำเนินงานเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนที่จะปฏิบัติงานสหกิจ คณะกรรมการทุกฝ่ายได้ประชุมและมีมติร่วมกันในการกำหนดหัวข้อต่าง ความต้องการที่จะพัฒนาและเสริมทักษะให้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หรือปี 4 โดยได้ให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญภายนอกและภายในคณะ มาให้ความรู้แก่นักศึกษา ดังนี้

(1) การเตรียมความพร้อมก่อนสหกิจศึกษา คณะจัดให้มีกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาสหกิจหัวข้อต่างๆดังนี้อนาคตศึกษากับบัณฑิตไทยในอนาคต มุมมองสถานประกอบการต่อบัณฑิตไทยยุค ปัจจุบัน นักขานมืออาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพ การเขียนเรซูเม่ และเทคนิคการสัมภาษณ์งานอย่างไรให้ได้งาน อบรมภาษาอังกฤษและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การเตรียมความพร้อมก่อนการไปอยู่ในสถานประกอบการ การแชร์ประสบการณ์จากรุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จ ทั้งมีการกำหนดชั่วโมงและทำให้เป็นกิจกรรมบังคับระดับคณะ และมีลายเซ็นของคณะกรรมการรับรองการเข้าร่วมกิจกรรม โดยจำนวนไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง

(2) การจัดหางานและรองรับงานสหกิจศึกษา คณะมีการประสานงานจากสถานประกอบการว่าต้องการหน่วยงานสาขาใด และมีสวัสดิการอะไรบ้าง ตำแหน่งงานสหกิจกับสาขาที่ตรงสาขาเพื่อที่ว่า นักศึกษาจะได้ใช้ความรู้ที่มีและจะได้รู้ว่า จะพัฒนาระบบงานที่ทำ ให้เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการ เพื่อที่ว่า จะได้รับการพิจารณาทำงานต่อ หลังจากปฏิบัติงานสหกิจเสร็จสิ้น

(3) การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา คณะกำหนดให้เจ้าหน้าที่อาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการงานศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษา ได้คัดเลือกนักศึกษาเองโดยการประสานงานจากสถานประกอบการว่าต้องนักศึกษาคุณสมบัติอย่างไร หรืออีกวิธีการหนึ่งคือประสานให้สถานประกอบการมาคัดเลือกนักศึกษาเองหรือส่งแบบทดสอบมาให้ทางคณาจารย์ทดสอบให้ หรือนักศึกษาส่งเรซูเม่ไปที่สถานประกอบการ หรือสถานประกอบการบางแห่งอาจต้องการให้ทางคณะกรรมการดำเนินงานให้

(4) ด้านการให้คำปรึกษา แก้ปัญหา และการนิเทศงานสหกิจศึกษา คณะให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฝึกและสหกิจศึกษา คณะกรรมการศูนย์ฝึกและสหกิจศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำสาขา ให้คำปรึกษาและติดตามนักศึกษาอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในด้านต่างๆ แก้ไขปัญหาการใช้ชีวิต รวมถึงความเป็นอยู่และการปฏิบัติงานในสถานประกอบการโดยการใช้สื่อเทคโนโลยีด้านโซเชียลเน็ตเวิร์คเข้ามาช่วย นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษายังต้องเดินทางไปนิเทศ นักศึกษาฝึกงานและสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ครั้ง ในช่วงระหว่างอาทิตย์ที่ 5-15 ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยจัดทำแผนการออกนิเทศศึกษา ตามวันเวลาที่อาจารย์นิเทศได้ประสานไปยังสถานประกอบการ

(5) การวัดและประเมินผลสหกิจศึกษา คณะได้กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลสหกิจศึกษาเป็นเกรดตามมาตรฐานของมหาลัยฯ แต่ให้ตัดเกรดไม่น้อยกว่า เกรด B ขึ้นไป โดยการมีผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย อาจารย์นิเทศ 40 % และสถานประกอบการ 40 % และอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ผู้สอน 20 % รวมเป็น 100 %

1.4 ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา คณะให้บริการกับนักศึกษาสหกิจศึกษาและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เช่นการประชาสัมพันธ์ตำแหน่งงาน การรับสมัคร และการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจและหลังปฏิบัติงานสหกิจโดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้ และรับสมัครงานในตำแหน่งต่างๆ ข้อมูลข่าวสารการคัดเลือกสถานประกอบการ ข่าวสารด้านสาระน่ารู้ต่างๆ แก่นักศึกษา

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี

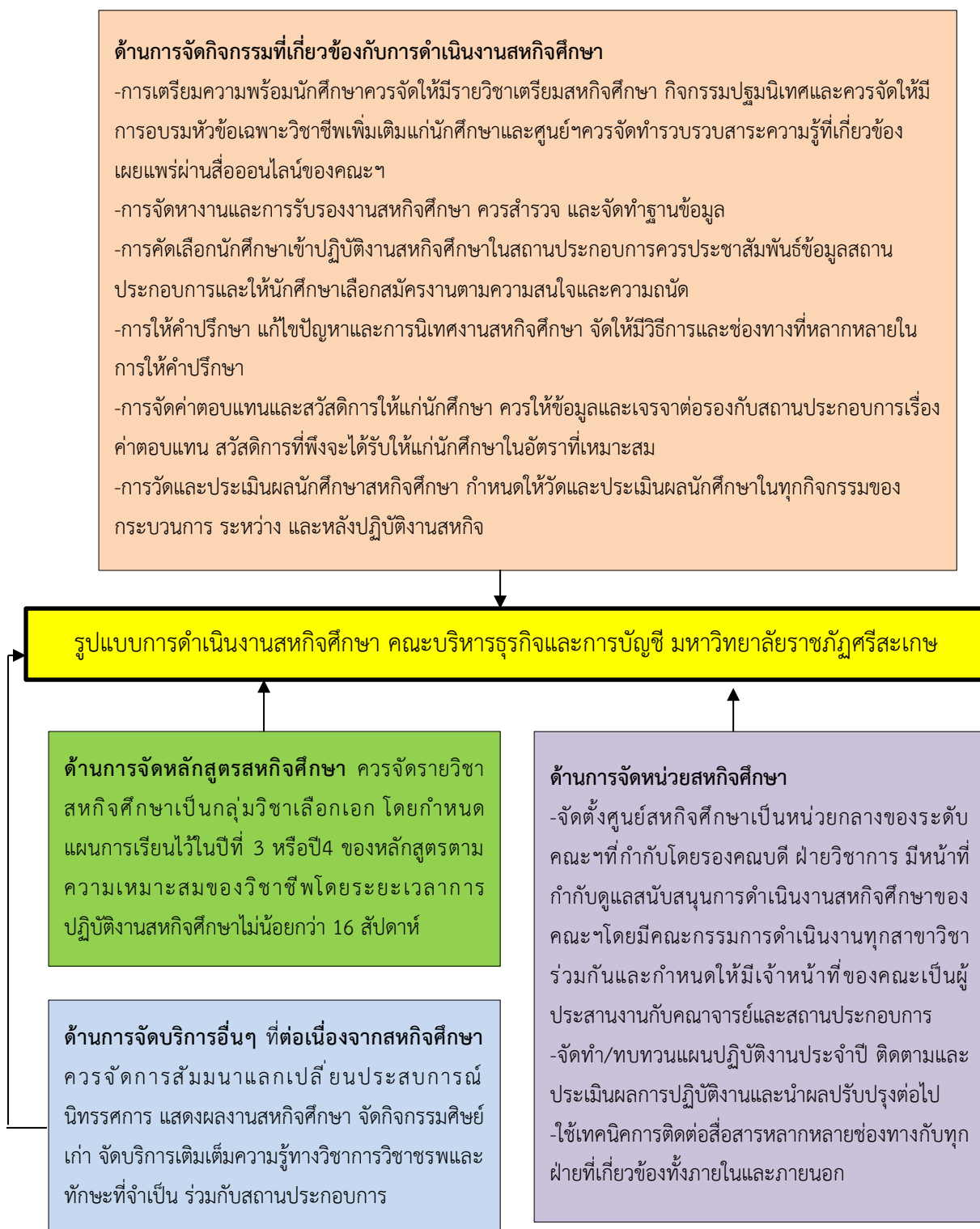
(1) ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา พบว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีความคิดเห็นต่อการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษามีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=4.03, S.D.=0.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การกำหนดหมวดรายวิชาสหกิจศึกษาและจำนวนหน่วยกิต มีความเหมาะสม ระดับมาก ($\bar{X}=3.98, S.D.=0.59$) รองลงมา การจัดการแผนการเรียนสหกิจศึกษา มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}=3.94, S.D.=1.01$)

(2) ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา พบว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีความคิดเห็นต่อการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=4.36, S.D.=0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รูปแบบการบริหารงานและกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม ระดับมาก ($\bar{X}=4.22, S.D.=0.97$) รองลงมา การจัดโครงสร้างงานสหกิจศึกษาและการจัดบุคลากร ทรัพยากรสนับสนุนและระบบสารสนเทศ มีความเหมาะสม ระดับมาก ($\bar{X}=4.14, S.D.=0.65$)

(3) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา พบว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีความคิดเห็นต่อการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=4.42, S.D.=0.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การเตรียมกิจกรรมความพร้อมของนักศึกษา มีความเหมาะสม ระดับมาก ($\bar{X}=4.64, S.D.=0.59$) รองลงมา การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ มีความเหมาะสม ระดับมาก ($\bar{X}=4.52, S.D.=0.67$) และการจัดหางานและการรองรับงานสหกิจศึกษา ระดับมาก ($\bar{X}=4.42, S.D.=0.64$)

(4) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา พบว่า การดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีความคิดเห็นต่อการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=4.31, S.D.=0.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษานอกเหนือจากการนำเสนอผลงานปฏิบัติงาน เช่น สัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพ จัดนิทรรศการแสดงผลงาน สหกิจศึกษา มีความเหมาะสม ระดับมาก ($\bar{X}=4.34, S.D.=0.69$) รองลงมา การจัดให้มีนิเทศงานและอาชีพแก่นักศึกษา ระดับมาก ($\bar{X}=4.26, S.D.=0.52$) การจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย เช่น การบริการวิชาการ การต่อยอดผลงานทางวิชาการจากโครงการสหกิจศึกษาการร่วมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือ ระดับมาก ($\bar{X}=4.12, S.D.=0.84$)

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น คณะผู้วิจัยได้รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา 2) ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา 3) ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา 4) ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และประเด็นที่น่าสนใจ แล้วจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี พบว่า

1.1 ด้านการจัดการหลักสูตรสหกิจศึกษา โดยมีการจัดการแผนการเรียนสหกิจศึกษา ไว้ในระดับชั้นปี 3 หรือปี 4 ของหลักสูตรตามความเหมาะสมของวิชาชีพ ซึ่งคณะมีการกำหนดรายวิชาเตรียมสหกิจเป็นนโยบายของคณะเพื่อผลักดันให้นักศึกษาเลือกเรียนอย่างน้อยร้อยละ 5% ของยอดนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายวิชาสหกิจศึกษาเป็นหลักสูตรที่เน้นในเรื่องของการฝึกประสบการณ์ของผู้เรียนโดยเน้นการปฏิบัติเป็นหลักในการฝึกทักษะทางวิชาชีพในชีวิตจริง นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนสู่การพัฒนาตนเองที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ และมีความมั่นใจในตนเองในการทำงานมากขึ้น ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการของการปฏิบัติในอาชีพในอนาคตของผู้เรียนสอดคล้องกับ อัจฉราพร โชติพิทักษ์ (2555 : 31) ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม กล่าวว่า วิชาสหกิจศึกษาเป็นรายวิชาเชิงปฏิบัติที่เน้นกิจกรรมสร้างประสบการณ์ปฏิบัติงานในวิชาชีพแก่นักศึกษา โดยอาศัยหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์และทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริงทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ และเกิดทักษะจากประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำ ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการทำงานในสถานประกอบการจริง

1.2 ด้านการจัดการหน่วยงานสหกิจศึกษาและการบริหารงาน คณะมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพและสหกิจศึกษาระดับคณะ เพื่อทำการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจของคณะ สาขาวิชา กำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินงานโดยมีคณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าศูนย์ฝึกประสบการณ์และสหกิจศึกษาและเจ้าหน้าที่สนับสนุนคอยขับเคลื่อนงานและมีคณาจารย์ในสาขาทุกสาขาเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้บริหารมีนโยบายให้อาจารย์ทุกคนเข้าอบรมหลักสูตรคณาจารย์นิเทศสหกิจศึกษาทุกคน คณะกรรมการดำเนินงานสหกิจศึกษาจะมีหน้าที่พัฒนาส่งเสริมนักศึกษาก่อนออกปฏิบัติงาน สหกิจจะประสานจัดหาสถานประกอบการ และให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา และประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ดังนั้น คณะบริหารธุรกิจมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานสหกิจศึกษาเป็นต้นแบบให้กับคณะอื่นๆ โดยมีคณะต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงานการบริหารจัดการสหกิจศึกษาเป็นระยะ รวมถึงงานส่งเสริมวิชาการระดับสถาบันที่เข้ามาเรียนรู้แลกเปลี่ยนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะและได้ถอดองค์ความรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่คณะต่างๆ ให้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการปรับใช้ให้เหมาะสม จะเห็นได้ว่าคณะบริหารธุรกิจมีการจัดโครงสร้างการทำงานที่ส่งเสริมวิชาสหกิจศึกษาอย่างเป็นระบบมีขั้นตอนที่ชัดเจนทำให้สามารถดำเนินกิจกรรม และส่งเสริมงานสหกิจให้กับนักศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ สุขน ยัมรัตน์บวร (2564 : 29-45) ศึกษาเรื่องการศึกษาแนวทางพัฒนาแบบการจัดการสหกิจศึกษา

กรณีศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กล่าวว่า สถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณและนโยบายที่เพียงพอ และกระจายภาระงานให้อาจารย์ทุกคนให้สามารถเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการทำงานของวิชาสหกิจศึกษาและควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาในกลุ่มวิชาอื่นๆ ที่มีความสนใจเข้าร่วมด้วย เพื่อให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านความคิด การตัดสินใจ การวางแผนงาน การสังเกต การวิเคราะห์และประเมินผลอย่างเป็นระบบและต้องมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน มีการสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากรและบุคลากรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือส่วนงานหรือผู้รับผิดชอบโดยตรงที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานสหกิจศึกษาให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.3 ด้านการจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มีการเตรียมความพร้อมนักศึกษาคอร์สจัดให้มีรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา กิจกรรมปฐมนิเทศและควรจัดให้มีการอบรมหัวข้อเฉพาะวิชาชีพเพิ่มเติมแก่นักศึกษาและศูนย์ฯควรจัดทำรวบรวมสาระความรู้ที่เกี่ยวข้องเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ของคณะฯ การจัดทำงานและการรับรองงานสหกิจศึกษา ควรสำรวจ และจัดทำฐานข้อมูล การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการและให้นักศึกษาเลือกสมัครงานตามความสนใจและความถนัด ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาสามารถทำงานตามความสามารถและทักษะที่ชำนาญในสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสม และควรมีการวัดและประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อเป็นเครื่องชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานของนักศึกษารายวิชาสหกิจศึกษาในสถานประกอบการว่ามีมนุษยสัมพันธ์สามารถร่วมงานกับผู้อื่น มีการทำงานเป็นทีมและเป็นผู้ที่ช่วยก่อให้เกิดความร่วมมือประสานงานในองค์กรที่ดีตามความมุ่งหวังของสถานประกอบการ สอดคล้องกับภรณ์ทิพย์ โสสีทา (2562 : 70) ศึกษาเรื่อง ผลงานวิเคราะห์การปฏิบัติสหกิจศึกษาอาเซียนของนักศึกษา กับมุมมองต่อสถานประกอบการในกลุ่มประเทศอาเซียน กล่าวว่า ความคาดหวังความสามารถหลักในการทำงานของนักศึกษาที่สถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษารายวิชาสหกิจศึกษาที่เข้าทำงานคือเรื่องของทักษะ วิชาชีพ ทักษะที่จำเป็นรวมถึงการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร และมีความสามารถทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ควรจัดการสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ นิทรรศการ แสดงผลงานสหกิจศึกษา จัดกิจกรรมศิษย์เก่า จัดบริการเติมเต็มความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพและทักษะที่จำเป็น ร่วมกับสถานประกอบการ ทั้งนี้การฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริงจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์การทำงานในขณะที่ยังคงศึกษาอยู่เป็นการเสริมทักษะ และเพิ่มรายได้ให้กับนักศึกษาเพื่อนักศึกษาจะสามารถประเมินตนศักยภาพและสามารถนำจุดด้อยมาพัฒนาต่อไปก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน สอดคล้องกับธนภณ นิธิเชาวกุล และคณะ (2562 : 70-80) ศึกษาเรื่องศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา กล่าวว่า นิสิตนักศึกษาที่ได้รับการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาจะมีศักยภาพในการปฏิบัติงานดีขึ้น การได้รับโอกาสการทำงานที่มีความท้าทายความสามารถในระดับหนึ่งรวมถึงการประยุกต์ใช้และบูรณาการความรู้และ

ประสบการณ์ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต นักศึกษาในการทำงานและเป็นการเตรียมความพร้อมภายหลังจากการศึกษาสู่ตลาดแรงงานในอนาคต

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี

2.1 ด้านการจัดการหลักสูตรสหกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจและการบัญชีมีการจัดหลักสูตรสหกิจศึกษา โดยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะมีหลักสูตรดังกล่าวนี้และมีการพัฒนารูปแบบหลักสูตรให้มีคุณภาพ ให้เกิดการดำเนินการจัดการสหกิจศึกษาที่มีความเหมาะสมต่อผู้เรียน รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการ โดยคณะได้มีการจัดการระบบการดูแลนักศึกษา มีการประสานงานไปยังองค์กรอื่นเพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษาในระหว่างการศึกษาฝึกประสบการณ์ทำให้นักศึกษามีทักษะในการทำงานเพิ่มสูงขึ้น และนำไปสู่ความต้องการขององค์กรที่ต้องการใช้นักศึกษาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในตลาดแรงงาน สอดคล้องกับ วิไลลักษณ์ ขาวสะอาด (2561 : 206-218) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของสหกิจศึกษา : กรณีศึกษา อุดมศึกษาไทย กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของนักศึกษาทักษะต่างๆ ในการทำงานของนักศึกษาเมื่อออกฝึกสหกิจศึกษาในด้านคุณภาพของมหาวิทยาลัย สามารถวัดได้จากอาจารย์ที่มีคุณภาพ หลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงและมีคุณภาพ มีการจัดการดำเนินสหกิจศึกษาที่ดี มีการประสานการดำเนินสหกิจศึกษาระหว่างอาจารย์นิเทศสหกิจศึกษา และพี่เลี้ยงนักศึกษาสหกิจศึกษาโดยทำหน้าที่กำกับและดูแลการทำงานของนักศึกษาทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่เป็นความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิตได้เป็นอย่างดี

2.2 ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจและการบัญชีมีการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ด้านการจัดหน่วยงานสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก โดยมีรูปแบบการบริหารงานและกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานสหกิจศึกษาที่มีความเหมาะสม ได้มีการจัดตั้งศูนย์สหกิจศึกษาเป็นหน่วยงานของระดับคณะฯ หน้าที่กำกับดูแลสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษาของคณะฯ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานทุกสาขาวิชาร่วมกันและกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ของคณะเป็นผู้ประสานงานกับคณาจารย์และสถานประกอบการ ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากขาดหน่วยงานกลางในการช่วยประสานงานอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ล่าช้า มีความซ้ำซ้อน ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินการและไม่มีความต่อเนื่อง เพราะหน่วยงานกลางมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ สอดคล้องกับอินทรา มีอินทร์เกิด (2562 : 52) ศึกษาเรื่อง การบูรณาการการจัดการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตเชิงผู้ประกอบการ กล่าวว่า หน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยมีความสำคัญในการเป็นหน่วยงานประสานระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการ รวมถึงบัณฑิตผู้ที่จะต้องไปทำการฝึกประสบการณ์ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาทั้งเรื่องสหกิจศึกษาและการเตรียมความ

พร้อมและการปรับตัวในการทำงานในสถานประกอบการเพื่อให้การดำเนินงานสหกิจศึกษามีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีความคิดเห็นต่อการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก โดยการเตรียมกิจกรรมความพร้อมของนักศึกษา มีความเหมาะสม ระดับมาก อาจเพราะการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาในการฝึกประสบการณ์สหกิจศึกษามีความสำคัญต่อการเข้าสู่ตลาดแรงงานเมื่อจบการศึกษา เพราะนักศึกษาจะต้องมีความรู้ที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องอาศัยความรู้และทักษะเพื่อให้สามารถใช้ชีวิตการทำงานและการดำรงชีพให้สามารถดำเนินอยู่ได้กับภาวะเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบันสอดคล้องกับเรื่องยศ วัชรเกตุ (2562 : 41) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ เครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษาภาคกลางตอนบน กล่าวว่า สหกิจศึกษาถือเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมความพร้อมที่จะเลือกอาชีพและเข้าสู่ระบบการทำงานทันทีที่จบการศึกษา ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษามีวิชาชีพ ซึ่งสหกิจศึกษาถือเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมความพร้อมที่จะเลือกอาชีพและเข้าสู่ระบบการทำงานทันทีที่จบการศึกษา ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษามีวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็นของการเตรียมความพร้อมด้านการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2.4 ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจและการบัญชีมีความคิดเห็นต่อการจัดการดำเนินงานสหกิจศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา ด้านการจัดบริการอื่นๆ ที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติในระดับมาก โดยการกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมหลังสิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษานอกเหนือจากการนำเสนอผลงานปฏิบัติงาน เช่น สัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพ จัดนิทรรศการแสดงผลงาน สหกิจศึกษาที่มีความเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการเติมเต็มความรู้ทางวิชาการวิชาชีพและทักษะที่จำเป็นร่วมกับสถานประกอบการ อาจเพราะจะช่วยเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาก่อนออกไปปฏิบัติงานได้สอดคล้องตามความถนัดและความสนใจของนักศึกษา สอดคล้องกับเริงศักดิ์ พันธมาศ และอุบลรัตน์ โสสนุย (2562 : 62) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของสถานประกอบการที่เหมาะสมกับการจัดสหกิจศึกษา 8 เดือน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ กล่าวว่า สถานประกอบการที่มีกระบวนการจัดปฐมนิเทศ สอนงาน และการออกข้อบังคับต่างๆ ก่อนการปฏิบัติงานเพื่อให้นักศึกษาได้ทราบ และเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับการทำงาน และยังเป็นการเพิ่มโอกาสให้แก่สถานประกอบการที่จะให้นักศึกษาได้เข้ากระบวนการคัดเลือกพนักงานเพื่อรับเข้าทำงานในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ควรกำหนดนโยบาย และประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนา นักศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยนำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของคณะบริหารธุรกิจและ การบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ที่ได้จากการศึกษาและนำไปใช้ ปรับปรุงพัฒนา การดำเนินงานสหกิจ ศึกษา และติดตามผลเป็นระยะวิเคราะห์ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นเพื่อนำไปปรับให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. คณะควรสนับสนุนการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในคณะรวมถึง นักศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานสหกิจศึกษา
3. ควรส่งเสริมสนับสนุนให้นำรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาที่ได้จากการศึกษาไปใช้ปรับปรุง และพัฒนาในการจัดดำเนินงานสหกิจศึกษานานาชาติในบางคณะ บางสาขาวิชาที่มีความพร้อม และขยายไป ยังทุกคณะ ทุกสาขาวิชา
4. คณะควรประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการมากยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มทักษะและ ประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพ อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือและคุณภาพทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบสหกิจศึกษานานาชาติเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดสหกิจศึกษา นานาชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรมีระบบติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาเปรียบเทียบกับนักศึกษาที่ฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ
3. ควรศึกษารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ
4. ควรศึกษาและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาการดำเนินงานสหกิจศึกษา เพื่อเป็น กลไกในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานสหกิจศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ธนภณ นิธิเชาวกุล และคณะ. (2562). ศักยภาพของนิสิตสาขาการตลาดที่ออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา. *วารสารชุมชนวิจัย*. 13 (3), 70 - 80.
- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช และคณะ. (2559). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*. 3 (2), 208 - 222.
- ภรณ์ทิพย์ โสสีทา. (2562). ผลงานวิเคราะห์การปฏิบัติสหกิจศึกษาอาเซียนของนักศึกษา กับมุมมองต่อสถานประกอบการในกลุ่มประเทศอาเซียน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2558). *คู่มือสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ฉบับปรับปรุง 2558)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เรืองยศ วัชรเกตุ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ เครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษาภาคกลางตอนบน. *วิทยานิพนธ์หลักสูตรการจัดการดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหกิจศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- เริงศักดิ์ พันธมาศ และอุบลรัตน์ โสสนุย. (2562). *คุณลักษณะของสถานประกอบการที่เหมาะสมกับการจัดสหกิจศึกษา 8 เดือน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- วิไลลักษณ์ ขาวสอาด. (2561). ประสิทธิภาพของสหกิจศึกษา : กรณีศึกษา อุดมศึกษาไทย. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*. 7 (3), 206 - 218.
- สุชน ยี่มรัตน์บวร. (2564). การศึกษาแนวทางพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา กรณีศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. *วารสารสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้างวิจัย คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 20 (3), 29 - 45.
- อัจฉราพร โชติพิฤกษ์. (2555). *การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม*. ปริญญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อินทรา มีอินทร์เกิด. (2562). การบูรณาการการจัดการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตเชิงผู้ประกอบการ. *ดุขฎีนิพนธ์หลักสูตรปริญญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.